

CERCETAREA DEZVOLTAREA ȘI INOVAREA ÎN DOMENIUL MECANIZĂRII AGRICULTURII ASAS - 2023

**Prof.dr.ing. Ion PIRNĂ
Prof.dr.ing. Mihai NICOLESCU**

**A. STRATEGII ȘI INIȚIATIVE ALE U.E. ȘI NAȚIONALE ÎN
CONTEXTUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII
RURALE**

Politica de Coeziune (PC) a Uniunii Europene

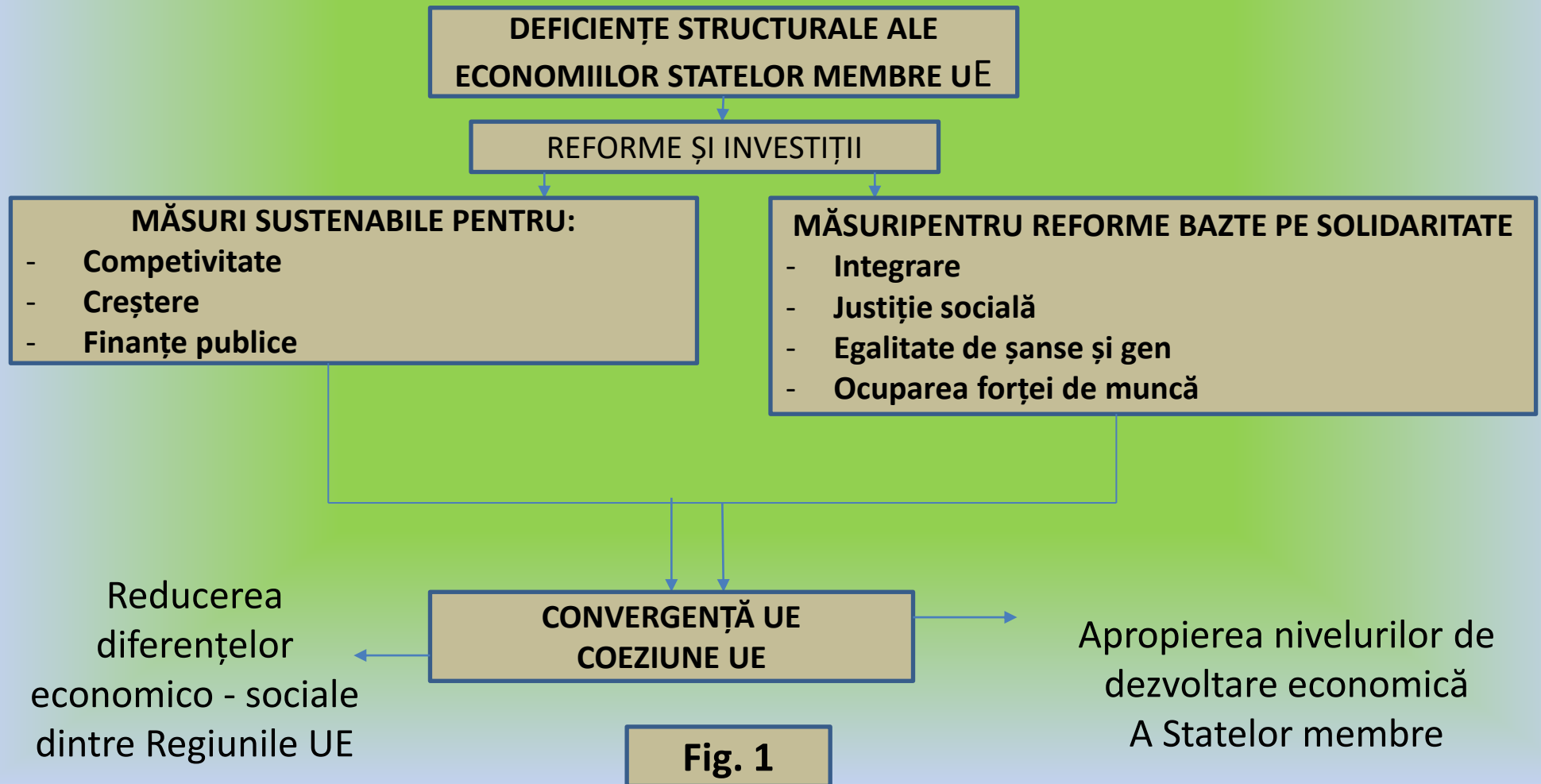
- Obiectivul principal al Politicii Regionale a U.E. (cunoscut[sub denumirea de POLITICA DE COEZIUNE) este tratarea dezechilibrelor teritoriale, sociale și economice.
- PC - acoperă toate regiunile și orașele UE și favorizează:
  - crearea de locuri de muncă;
  - competitivitatea întreprinderilor;
  - creșterea economică;
  - dezvoltarea durabilă;
  - îmbunătățirea vieții cetățenilor.
- Sprijinul financiar al PC este distribuit prin două fonduri:
  - FEDR (Fondul de Dezvoltare Regională)
    - FEADR (Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală)
    - FEPAM (Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime)
  - FC (Fondul de Coeziune):
    - FSE (Fondul Social European)
    - Alte fonduri
- ESI (Fondurile Structurale și Investiției Europene)

ESI = FEADR + FEPAM + FSE

I. TRATATUL DE FUNCȚIONARE AL UNIUNII EUROPENE (TFUE)

Art.175. Statele membre ale UE își coordonează politicile pentru realizarea COEZIUNII economice – sociale și teritoriale (reducerea decalajelor, a rămânerilor în urmă, zone dezavantajate).

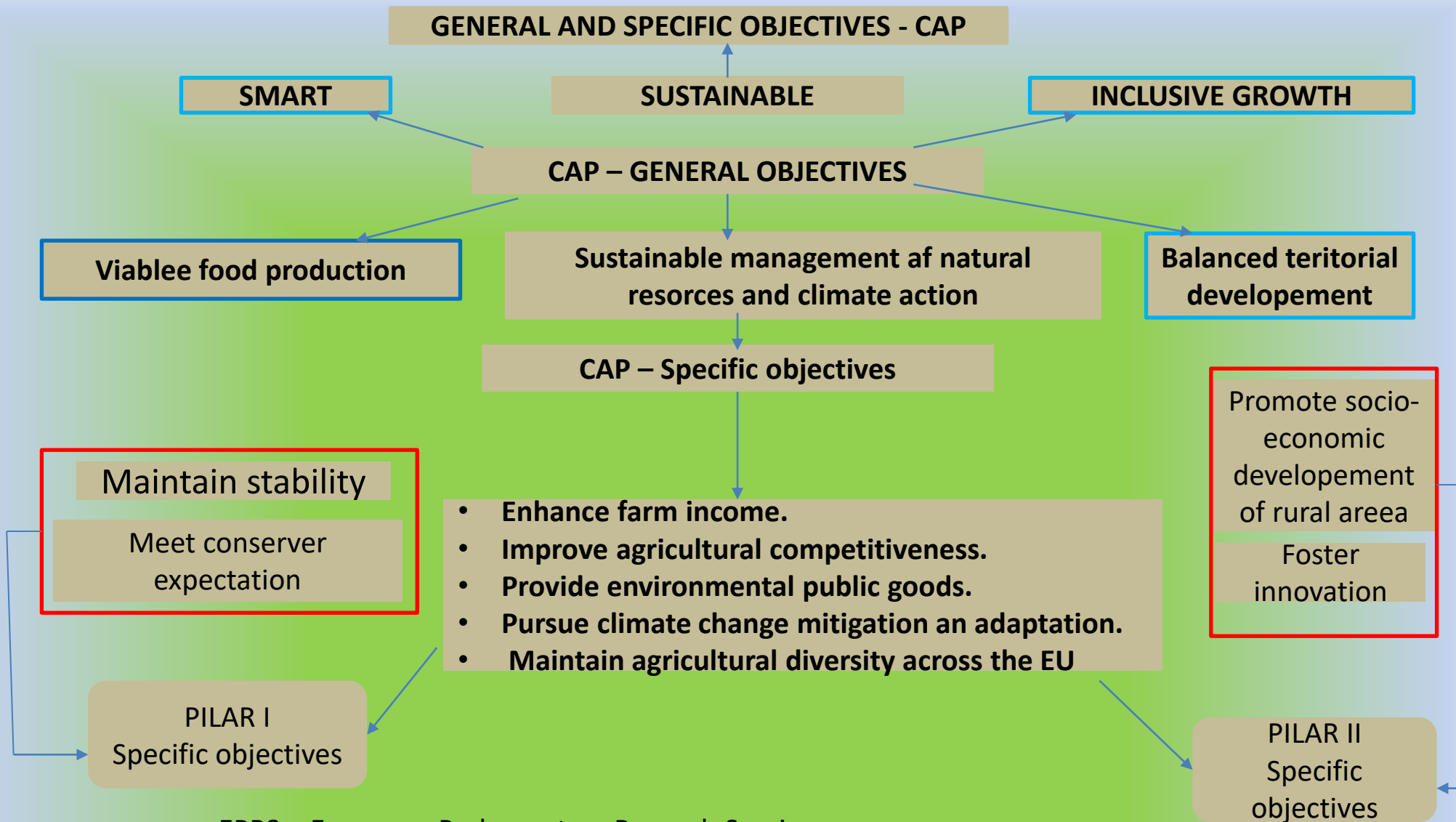
La nivelul Uniunii Europene există "Semestrul European" un instrument (întâlnirea parlamentarilor UE) prin care se iau măsuri pentru coordonarea Politicilor Economice

Art.38 – 44 TFUE

Fundamentează existența Politici Agricole Comune (PAC) pentru introducerea PRODUSELOR AGRICOLE în libera circulație a mărfurilor menținând intervenția statului membru în sectorul agricol fără măsuri de intervenție incompatibile cu PIAȚA COMUNĂ AGRICOLĂ.

La NIVELUL ANULUI 2018 Obiectivele Generale și Specifice ale PAC se prezintă astfel în Fig. 2

EPRS – European Parliamentary Research Service
 Autor : Risto Nienminean
 European Added Value Unit
 Sources : European Commission - 2018

Fig.2

În anul 2020 au încheiate dezbaterile Consiliului UE și al Parlamentului UE asupra reformei PAC și au rezultat 3 regulamente și 9 obiective cheie (specifice):

- Regulamentul Planurilor Strategice PAC 2023 – 2027 (plăți directe, măsuri de piață, dezvoltare rurală).**
- Regulamentul privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea PAC.**
- Regulamentul privind Organizarea Comună a Piețelor (OCP unică).**

- Obiectivele cheie ale noi Politici Agricole Comune (PAC) 2023 – 2027 se referă la:

- Venituri echitabile pentru fermieri**
- Creșterea competitivității**
- Reechilibrarea lanțului alimentar**
- Combaterea schimbărilor climatice**
- Managementul durabil al resurselor**
- Conservarea peisajelor și a biodiversității**
- Sprijinirea reînnoirii generațiilor de fermieri**
- Dezvoltarea zonelor rurale**
- Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor**

II. STRATEGIA GREEN DEAL [PACTUL VERDE EUROPEAN]

- Este o strategie pe termen lung lansată de Comisia Europeană (CE) în decembrie 2019.
- Scopul este de a asigura atingerea NEUTRALITĂȚII din punct de vedere al emisiilor de carbon în UE până în 2050.
- Transformarea UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă privind utilizarea resurselor.
- Adaptarea Politicilor UE în domeniul climei, energiei, transporturilor și fiscalității pentru a reduce cu cel puțin 55% până în 2030 a emisiilor nete de gaze cu efect de seră, față de emisiile din 1990.

• OBIECTIVE

- UE să ajungă, până în 2050, la zero emisii de gaze nete cu efect de seră;
- Creșterea economică să fie disociată de utilizarea resurselor
- Nici o persoană și nici un loc (zonă) să nu fie lăsată în urmă.

● PROIECTE ASUMATE DE UE

*TRANSPORTURI

- mobilitate mai verde;
- reducerea emisiilor de CO₂ cu 55 % până în 2030 pentru autoturisme;
- reducerea cu 50 % a CO₂ până în 2030 la camioane;
- după 2035 autoturismele vor avea "zero" emisii.

*CLIMĂ

- o mai bună colectare a datelor privind impactul schimbărilor climatice;
- soluții bazate pe fenomenele naturale pentru adaptare la schimbările climatice;
- integrarea adaptării în politicile macrobugetare.

*AGRICULTURĂ

- prin implementarea Strategiei "DE LA FERMĂ LA CONSUMATOR" se va realiza neutralitatea climatică până în 2050 și se va reorienta actualul sistem alimentar către un MODEL DURABIL;
- asigurarea unei oferte de produse alimentare suficiente, accesibile ca preț și nutritive în limitele planetare;
- sprijinirea unei producții alimentare durabile;
- promovarea unui consum alimentar durabil diete sănătoase mai durabile.

***INDUSTRIE**

- oportunitate pentru tehnologii curate;
- renovarea a 35 milioane clădiri până în 2035;
- locuri de muncă (verzi) 160.000 în sectorul CONSTRUCȚII în următorii 8 ani;
- economie de energie;
- protejarea cetățenilor la temperaturi extreme (prea frig, prea cald).

***ENERGIE CURATĂ**

- accesibilă la preț;
- sprijinirea dezvoltării și adaptării unor surse de energie mai curată (regenerabile, hidrogen);
- integrarea sistemelor energetice în întreaga UE;
- dezvoltarea infrastructurilor energetice interconectate prin coridoarele energetice ale UE;
- eficiență energetică și energie din surse regenerabile.

***MEDIU**

- refacerea pădurilor, biodiversitate (partea esențială pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră);
- gestionarea durabilă a pădurilor – absorbție rapidă și stocarea carbonului.

Nota 1. – România a produs energie regenerabilă (eoliană, fotovoltaică, biomasă) de 10 % din producția anului 2019.

Nota 2. – PNS (Planurile Strategice Naționale ale Statelor Membre) vor aduce o contribuție consistentă la **OBIECTIVELE stabilite de GREEN DEAL.**

III. PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENTĂ PNRR AL ROMÂNIEI 2021 - 2026

- Aprobat în Consiliul UE din 28.10.2021 cu alocare financiară de 29,2 miliarde de Euro

- **OBIECTIV GENERAL**

Dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale care să sprijine reziliența nivelului de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin REFORME MAJORE și INVESTIȚII CHEIE cu fonduri din MECANISMUL de Redresare și Reziliență precum și fondurile Politici de Coeziune

- **OBIECTIV SPECIFIC**

Atragerea fondurilor UE prin Nex Generation UE în vederea atingerii jaloanelor și țintelor:
REFORME + INVESTIȚII

- **STRUCTURA PNRR 2021 - 2026**

(are 6 piloni și 15 componente)

P1. Tranziția verde

- C 1 Managementul apei
- C2 Pădurile și protecția biodiversității
- C3 Managementul deșeurilor
- C4 Transport automobil
- C5 Valul renovării
- C6 Energie

P2. Transformare digitală

- C7 Transformare digitală

P3	Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii	C 8 Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii. C 9 Suport pentru sectorul privat, cercetare dezvoltare și inovare
P4	Coeziune socială și teritorială	C 10 Fondul local C 11 Turism și cultură
P5	Sănătate, reziliență, economie socială și instituțională	C 12 Sănătate C 13 Reforme sociale C14 Buna guvernanță
P6	Politici pentru noua generație	C 15 Educație

● **CONSISTENȚA PNRR cu alte inițiative (strategii europene și naționale)**

În concepția PNRR s-a urmărit asigurarea efectului de patentare și completare reciprocă între intervențiile incluse în PNRR și măsurile din alte strategii și planuri naționale

● **COMPLEMENTARITATE**

În implementarea proiectelor se vor utiliza resurse financiare din fondurilor Politicii de Coeziune și din instrumentele Mecanismului de redresare și reziliență cu condiția ca acest sprijin să nu acopere ACELEAȘI COSTURI (conform regulilor UE). Pentru componenta C2 Păduri și protecția biodiversității se are în vedere detectării situațiilor de finanțare a acelorași costuri (dublă finanțare) Ministerul Apelor și Pădurilor va încheia un protocol cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în vederea verificării complementarității dintre PNRR și PNS (Planul Național Strategic 2023 - 2027) + PNDR (Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020)

IV. PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PNS 2023 - 2027

- **PREAMBUL** – Prin intermediul Planului Național Strategic (PNS), România pune în practică PAC post 2023. Astfel se urmărește ca prin măsurile luate, să se asigure dezvoltarea unui sectorului agricol durabil și competitiv.
  - PNS 2023 – 2027 a fost aprobat, pentru România de Comisia Europeană, miercuri 7 decembrie 2022.
  - Fondul alocat acestui plan este 15,83 miliarde Euro.
  - PNS cuprinde instrumente de sprijin finanțate atât din Fondul European de Garantare Agricolă – FEAGA (plăți directe și măsuri pentru susținerea pieței cât și din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEAD) – politica de dezvoltare rurală.
  - PNS – prevede 89 tipuri de intervenții (51 prin FEAGA și 38 prin FEADR) – urmărindu-se REZULTATE ȘI PERFORMATĂ pentru atingerea obiectivelor UE și naționale.
  - PNS are un instrument de sprijin pentru fermierii afectați de pierderi ale producției agricole (despăgubiri) în caz de calamități.

● **DECLARAȚIE STRATEGICĂ**

România pune în practică Politica Agricolă Comină PAC post 2023 prin intermediul Planului Național Strategic PNS prin măsuri de:

- dezvoltarea unui sector agricol (rezilient, durabil, competitiv);
- asigurarea de venituri echitabile pentru fermieri;
- respectare a angajamentelor de MEDIU prin remunerarea fermierilor care contribuie la protejarea mediului (peste cerințele de bază);
- dezvoltare a sectoarelor deficitare;
- dezvoltare socio-economică echilibrată a spațiului rural pe baza strategiei fundamentate prin ANALIZA SWOT.

● **OBIECTIVE**

- I. Promovarea unui sector agricol inteligent rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea disparităților dintre ferme.
- Prin sprijinul acordat prin Pilonul I se urmărește:
    - revitalizarea sectorului de creșterea animalelor;
    - stimularea utilizării suprafețelor agricole pentru pășunat.
  - Fermieri vor avea acces:
    - la resurse financiare directe;
    - la sprijinul redistributiv complementar pentru venit;
    - la plățile cuplate de producție;
    - plăți pentru ecoscheme (25% FEAGA);
    - angajamente de mediu și climă, irigații, agricultura ecologică (41,32% FEADR).
  - Fermierii sunt stimulați să adopte practici agricole benefice pentru climă și mediu:
    - protecția solului prin rotația și diversificarea culturilor (culturi de leguminoase), gestionarea durabilă a nutrienților, protejarea biodiversității (protecția antierozională a solului, protecția resurselor de apă împotriva poluării);
    - creșterea gradului de reziliență al exploatațiilor va reduce impactul negativ al factorilor climatici.
- II: Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin intensificarea cooperării:
- încurajarea investițiilor colective;
  - modernizarea și restructurarea fermelor;
  - investiții pentru creșterea productivității;
  - modernizarea industriei alimentare.
- III: Dezvoltarea socio - economice a spațiului rural prin atragerea și stimularea tinerilor și facilitarea dezvoltării afacerilor, promovarea și creșterea ocupării forței de muncă, incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale. PNS vizează:
- crearea și dezvoltarea afacerilor neagricole la scară mică pentru locurile de muncă și diversificarea veniturilor;
  - îmbunătățirea infrastructurii de bază la scară mică inclusiv agricolă.

OBIECTIVELE DE MEDIU

- Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;
- Promovarea și dezvoltarea durabilă prin gestionarea resurselor naturale și protejarea biodiversității;
- Conservarea habitatelor și peisajelor.

APLICAREA AKIS

(Sistemul de Cunoștințe și Inovare Agricol)

- AKIS este un nou concept pentru România.
- Alături de serviciile de formare profesională și consiliere AKIS face parte din categoria intervențiilor orizontale necesare dezvoltării agriculturii având în vedere provocările viitoare:
  - schimbările climatice;
  - digitalizarea;
  - agricultura de precizie.

**B. CORELAȚIA NEVOILOR P.N.S. 2023 – 2027
CU CERCETAREA DEZVOLTAREA ȘI INOVAREA ÎN
DOMENIUL TEHNOLOGIILOR ȘI CONSTRUCȚIEI
ECHIPAMENTELOR TEHNICE PENTRU AGRICULTURĂ,
INDUSTRIA ALIMENTARĂ, SILVICULTURĂ ȘI
DEZVOLTARE RURALĂ**

PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PNS 2023 – 2027

Raportul privind Planul Strategic PAC 2021

2. Evaluarea nevoilor 7 decembrie 2022

01. Creșterea viabilității fermelor, stabilizarea veniturilor fermierilor, eliminarea discrepanțelor

- Analiza SWOT scoate în evidență :

- în România, segmentul preponderent este cel al fermelor de dimensiuni mici/mijlocii. Sunt vulnerabile datorită schimbărilor climatice, volatilității prețurilor.
- sprijin pentru investiții în tehnologii, procesare, comercializarea produselor realizate pentru a evita abandonarea activităților agricole.

- Acordarea de Plăți directe decuplate și cuplate de producție prin Politica Agricolă Comună a Uniunii.

02. Menținerea producției agricole, îmbunătățirea performanțelor economice, creșterea veniturilor

- polaritatea între ferme de dimensiuni foarte mari și foarte mici.

- asigurarea lanțurilor scurte agroalimentare.

- organizațiile de producători au nevoie de infrastructuri de aprovizionare, depozitare, condiționare, procesare cantitate și calitate > OPTIMIZARE COSTURI.

03. Creșterea gradului de reziliență a exploatațiilor agricole

- Fenomenele climatice (secetă, inundații, furtuni, temperaturi ridicate) conduc la :

- pierderi de producție;
- volatilitatea prețurilor

- Fermele au nevoie de :

- sisteme de avertizare/protecție împotriva efectelor schimbărilor climatice;
- refacerea potențialului agricol al fermelor;
- modernizarea exploatațiilor din sectorul legume-fructe, viticol;
- extinderea modernizării sistemelor de irigații;
- înființarea de perdele de protecție a exploatațiilor agricole;
- combaterea eroziunii solului (de suprafață și de adâncime)

04. Modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității

- Trebuie să se achiziționeze tehnologii și echipamente tehnice performante în vederea facilitării fluxurilor optime de producție, inclusiv sisteme de irigații moderne, în scopul creșterii productivității acestora.
- Echipamente tehnice post recoltare, spații post-recoltare și condiționare, mijloace de producție, procesare și valorificare.

05. Creșterea investițiilor în agricultura de precizie și digitalizare

- Agricultura de precizie – instrument esențial de sustenabilitate și competitivitate a sectorului agricol:
  - creșterea producției;
  - menținerea structurii solului, conservarea și îmbunătățirea caracteristicilor solului;
  - creșterea rezervei de apă din sol;
  - reducerea cheltuielilor (irigații, protecția plantelor, îngrășăminte);
  - digitalizarea va spori performanța economică a fermelor.

06. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin investiții în depozitare și procesare

- facilități de depozitare/condiționare.

07. Dezvoltarea/modernizarea/retehnologizarea industriei alimentare în mod sustenabil

- echipamente și procese tehnologice inovatoare;
- echipamente tehnice adaptabile economiei circulare;
- se exportă materii prime și se importă alimente procesate;
- tehnologii inovatoare în procesarea:
  - lapte;
  - produse horticole + cartofi;
  - carne;
  - panificație + patiserie.

08. Nevoia de acces la instrumente financiare

- îmbunătățirea accesului la sursele de finanțare

09. Creșterea competitivității și sustenabilității sectoarelor vitivinicol, legume fructe și apicol

- finanțarea instalațiilor de irigare;
- elemente de cercetare, inovare și digitalizare;
- tratamente fitosanitare;
- sere și solarii în extrasezon;
- costuri tehnologice foarte mari (energie termică, electrică+ apă pentru irigat, fertilizat, tratamente fitosanitare, forță de muncă, ambalarea producției).

10. Susținerea dezvoltării viabile a lanțurilor alimentare, a sistemelor de colectare și condiționare

- Competitivitatea producătorilor primari va fi îmbunătățită și printr-o mai bună integrare a acestora în cadrul lanțului agroalimentar.

11. Sprijinirea dezvoltării modelelor de producție bazate pe valoare adăugată mare

- Crearea de lanțuri alimentare va deschide oportunități de piață pentru fermieri, procesatori și alți actori din mediul rural, pentru diversificarea gamei de produse, promovarea și vânzarea produselor pe piețele locale sau aproape de sursa de producție, fie individual, fie în comun.

12. Nevoia de creștere a cooperării între actorii implicați în lanțul alimentar

- Stimularea cooperării (fermieri, organizații de producători, aprovizionare, depozitare, comercializare) ce limitează costurile > lanțuri scurte alimentare.

13. Încurajarea consumului de produse autohtone și dezvoltarea de piețe locale

- Se impune identificarea unei metode de încurajare a consumului de produse naționale și diminuarea dependenței de importuri, în special în ceea ce privește sectorul de legume și fructe proaspete.

14. Menținerea/adoptarea de practici agricole extensive și utilizarea de ESR pentru reducerea GES

- menținerea solului acoperit și menținerea carbonului în sol;
- facilități de depozitare a gunoierului de grajd;
- reducerea încărcăturii de animale pe pajiștile permanente;
- culturi care fixează azotul în sol;
- agricultura ecologică > reduce amprenta de carbon pe tona de aliment
- biomasa reconvertită în energie regenerabilă (biogaz).

15. Creșterea gradului de sechestrare a carbonului pe terenuri agricole

- reducerea concentrației de CO₂ în atmosferă;
- reținerea apei în sol- se evită eroziunea și inundațiile;
- crearea perdelelor naturale de protecție a culturilor agricole.

16. Adoptarea de practici/utilizarea de echipamente silvice pentru combaterea schimbărilor climatice

- menținerea unei consistențe crescute a arboretelor;
- utilizarea unor echipamente tehnice cu impact redus asupra mediului.

17. Adaptarea practicilor agricole în zonele cu riscuri climatice determinate de schimbările climatice

- (- temperaturi medii anuale crescute, fenomene extreme – secetă+inundații);
- creșterea incidenței atacurilor dăunătoarelor și bolilor;
- evaporarea apei din sol;
- creșterea suprafețelor împădurite;
- instalații eficiente de irigații (picurare, supterane);
- tehnici de reducere a evaporării apei din sol (mulcire, plug cârțiță, echipamente tehnice de precizie);
- soiuri de plante cu consum redus de apă;
- combaterea eroziunii solului (de suprafață, de adâncime).

18. Menținerea/adoptarea unor practici agricole/forestiere extensive/durabile pentru protecția solului

- agricultura ecologică;
- împădurirea terenurilor agricole afectate și degradate;
- crearea de perdele forestiere;
- culturi care fixează azotul în sol;
- echipamente tehnice și atelaje cu impact redus asupra solului.

19. Adoptarea de metode agricole durabile pentru gestionarea resurselor naturale și biodiversității

- evitarea tehnologiilor inadecvate care cresc riscul de degradare a solului:
  - prin eroziune (apă, vânt);
  - alcalinizarea/salinizarea;
  - compactarea solului;
  - reducerea materiei organice.
- înființarea perdelelor naturale de protecție a culturilor agricole;
- agricultura ecologică;
- împădurirea terenurilor agricole degradate.

20. Menținerea/adoptarea unor practici agricole extensive pentru asigurarea protecției resurselor de apă

- echilibrarea balanței de nutrienți în agricultură;
- menținerea sau refacerea fertilității solului (creșterea conținutului de materie organică din sol);
- limitarea pierderilor de nutrienți rezultați din utilizarea îngrășămintelor chimice;
- aplicarea agriculturii ecologice interzice:
  - utilizarea îngrășămintelor chimice;
  - produse chimice de sinteză pentru protecția plantelor..
- creșterea calității apelor;
- practici agricole extensive;
- gestionarea adecvată a gunoierului de grajd.

21. Incurajarea menținerii și aplicarea practicilor agricole tradiționale

- activități agricole prietenoase cu mediul;
- practici agricole tradiționale, extensive pe pajiști+ terenuri agricole;
- utilizarea redusă a imputurilor;
- culturi verzi + diversificarea culturilor.

22. Menținerea/adaptarea practicilor agricole/silvice pentru a conserva habitatele/speciile sălbatice

- Pentru acoperirea acestor nevoi, fermierii trebuie sprijiniți să aplice metode de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea calității mediului, ce implică pierderi de venit și costuri suplimentare, față de metodele convenționale de producție agricolă.

23. Întinerirea generațiilor de fermieri

- Pentru diminuarea fenomenului de depopulare a zonelor rurale care în prezent a dobândit o amploare considerabilă cu consecințe socio-economice majore, nevoia de instalare a tinerilor fermieri, cât și de consolidare a exploatațiilor acestora este importantă, deopotrivă, pentru reîntinerirea populației și reducerea riscului de abandon a terenurilor agricole.

24. Susținerea egalității de gen prin promovarea implicării populației feminine în antreprenariat

25. Creșterea accesului tinerilor la terenuri agricole

26. Sprijinirea dezvoltării durabile a zonelor montane din România

- ferme de dimensiuni mici și orientate spre creșterea animalelor.

27. Creșterea numărului de locuri de muncă în sectorul neagricol în zonele rurale

- exploatarea potențialului local: masă lemnoasă, stuf, răchită
- activități neagricole, servicii, agroturism.

28. Sprijinirea dezvoltării locale sub responsabilitatea comunității

29. Asigurarea infrastructurii de bază și acces agricol, accesului la TIC și îmbunătățirea calității vieții rurale

- modernizarea rețelei de apă și canalizare;
- accesul la energia electrică;
- energia verde;
- infrastructura de internet și TIC.

30. Sprijinirea activităților neagricole pentru creșterea veniturilor rurale alternative

- valorificarea florei spontane (fructe de pădure, ciuperci, etc.);
- meșteșugurile;
- prelucrarea de produse locale.

31. Reducerea sărăciei, promovarea incluziunii sociale și a nediscriminării

- Astfel, pentru a reduce gradul de sărăcie și riscul de excluziune socială, precum și pentru a crește calitatea vieții din mediul rural, se impune adoptarea de măsuri adecvate de dezvoltare rurală prin care să se realizeze facilitar

ea accesului la locuri de muncă, dezvoltarea inițiativelor de antreprenariat, inclusiv prin sprijinirea înființării, dezvoltării și consolidării formelor asociative, intervenții pentru asigurarea serviciilor de sănătate, educație, cultură, crearea de oportunități pentru generarea de venituri alternative.

32. Asigurarea de capital, tehnologie în silvicultură și susținerea unui management durabil al padurilor

- Este necesară sprijinirea diferiților actori din sectorul forestier pentru modernizarea și construirea de drumuri forestiere, precum și realizarea de depozite permanente. De asemenea, trebuie încurajată utilizarea în activitatea de exploatare forestieră a echipamentelor și utilajelor cu impact redus asupra factorilor de mediu, precum și de practic tradiționale.

33. Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural, material și imaterial

- Tradițiile rurale, etno-folclorice, culturale, ecologice, gastronomice și caracteristicile locale de mediu, în special în zona montană, sunt insuficient valorificate pentru dezvoltarea turismului, pentru crearea de locuri de muncă, pentru generarea de venit și pentru asigurarea unui impact pozitiv asupra sentimentului de demnitate și mândrie al comunităților locale.

34. Dezvoltarea bioeconomiei și a economiei circulare

- nevoia de cooperare și asociere în vederea valorificării biomasei și altor resurse în contextul bioeconomiei;
- procesarea bioresurselor;
- procesarea produselor și recuperarea elementelor utilizabile din deșeuri;
- biogaz-bioenergie, nutraceutice/cosmetice;
- biofarmaceutice din plante medicinale și aromatice;

- celuloză și hârtie;
- fibre scurte și lungi din in și cânepă.

35. Adoptare tehnologii/tehnici pentru limitarea utilizării antibioticelor/îngrășămintelor chimice

- limitarea utilizării antibioticelor;
- utilizarea sustenabilă a produselor pentru protecția plantelor și a îngrășămintelor chimice.

36. Dezvoltarea unui sector alimentar durabil

- crearea de capacități noi de procesare, de echipamente și tehnologii moderne, de fluxuri tehnologice care să permită respectarea noilor standarde comunitare și îmbunătățirea productivității.

37. Îmbunătățirea răspunsului agriculturii la cerințele societății privind deșeurile alimentare

- este nevoie de reducere a cantității de deșeuri alimentare generate pe cap de locuitor la nivelul comerțului cu amănuntul și la nivelul consumatorilor, precum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de distribuție, respectiv, în magazine, restaurante, unități de alimentație publică și în gospodării.

38. Asigurarea unor condiții superioare de bunăstare a animalelor

- sănătate bună a animalelor;
- hrană corespunzătoare;
- îngrijire bună;
- utilizare minimă a medicamentelor și antibioticelor;
- reducerea nivelului de noxe din adăpost;
- creșterea încrederii consumatorilor;
- reducerea impactului asupra mediului;
- alimente de înaltă calitate.

39. Nevoia de conștientizare și încurajare a consumului de alimente sănătoase/nutritive

- organizarea de vizite la ferme, la stațiuni de cercetare pomicolă, legumicolă sau de creștere a animalelor, la laboratoare de profil, la zilele recoltei, expoziții, târguri sau alte evenimente și/sau activități similare, organizarea de concursuri tematice legate de consumul de fructe și legume, lapte și produse lactate, inclusiv degustarea de fructe și/sau legume proaspete și/sau alte produse lactate și/sau miere, precum și organizarea de activități de grădinărit la nivelul școlii și de gătit.

40. Nevoia de creștere a gradului de instruire a fermierilor

- este nevoie de furnizori de formare continuă în domeniile agriculturii

41. Îmbunătățirea colaborării între actorii din mediul rural

- PAC consolidată va asigura interconectarea actorilor locali, diseminarea cunoștințelor și noilor metode inovative, precum și animarea actorilor comunităților locale.

42. Nevoia de a crea și consolida un sistem integrat AKIS

- conexiuni între fermieri și organizațiile profesionale – cercetători – consultanți, pentru a genera soluții inovatoare;
- crearea unor organisme de coordonare AKIS și a strategiei de integrare;
- crearea unei componente de inovare din rețeaua PAC (cu finanțare adecvată).

43. Nevoia de consolidare a serviciilor de consiliere agricolă în cadrul AKIS

- fermierii și populația rurală au avut acces redus la servicii de sprijin în dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor, adaptarea la noile provocări (schimbări climatice, mediu, etc.), dobândirea de noi cunoștințe (procesare, marketing, planificare, etc).
- dobândirea de noi cunoștințe (procesare, marketing, planificare, etc);
- dobândirii de cunoștințe cu privire la depozitare, ambalare, etichetare, promovare și marketing.

44. Promovarea proiectelor de inovare interactivă

- diseminarea cunoștințelor pentru ca rezultatele cercetărilor să fie implementate în practică;
- România este pe ultimul loc în UE privind inovarea în sectorul agroalimentar;
- este nevoie de rezultate ale inovării pentru creșterea:
  - productivității;
  - creșterea a productivității, competitivității și durabilității sectorului agroalimentar;
  - activități (tehnologi și echipamente tehnice) pentru prelucrarea produselor agroalimentare;
  - servicii de inovare, rețele tematice.
- înființarea Fermelor Demonstrative în vederea testării soluțiilor inovative.

**Analizând PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC - PNS 2023 - 2027, aprobat de Comisia Europeană
miercuri 7 decembrie 2022, putem prezenta sintetic următoarele:**

- România a stabilit acțiuni prin PNS 2023 – 2027 și prin Strategia pentru Biodiversitate pentru a atinge ținta stabilită de UE de a asigura ca în 2030, 25% din terenurile agricole să fie destinate AGRICULTURII ECOLOGICE;
- România va acționa pentru îndeplinirea țintei UE de reducere cu cel puțin 55% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), comparativ cu nivelul anului 1990 până în 2030 și atingerea neutralității climatice până în 2050:
  - interzicerea aplicării îngrășămintelor chimice;
  - limitarea utilizării îngrășămintelor organice pe terenurile agricole;
  - evitarea consumurilor de carburanți fosili;
  - aplicarea practicilor agricole bazate pe lucrări manuale și evitarea utilizării utilajelor mecanizate;
  - reducerea numărului de animale pe suprafețele de pajiști permanente;
  - utilizarea de tehnologii de exploatare forestiere extensive;
  - metode și practici agricole ecologice:
    - evitarea pesticidelor;
    - gestionarea strictă a gunoiului de grajd;
    - micșorarea riscului de inundații și secetă
- Refacerea și conservarea biodiversității:
  - refacerea/crearea habitatelor naturale și a speciilor de faună;
  - protecția poluării cu nitrați;
  - managementul apelor;
  - utilizarea durabilă a pesticidelor;
  - reducerea emisiilor GES;
  - refacerea resurselor genetice asociate soiurilor și raselor locale;
  - adaptarea la schimbările climatice;
  - prevenirea degradării solului (refacerea solului, îmbunătățirea fertilității).

- Numărul foarte mare de exploatații mici sub 5 ha. este de 73,35 % în anul 2020 (2.480.770 de exploatații agricole dețin până la 2 ha.; 660.000 de exploatații dețin între 2 – 5 ha.)
- Rata de sărăcie în zonele rurale ale României este de 46% față de media UE de 24%.
- Agricultură României exportă materii prime (cereale, semințe oleaginoase) și importăm alimente procesate (produse de brutărie – patiserie, carne de porc, vită, pasăre, legume, fructe).
- Gradul de dotare tehnică scade proporțional cu scăderea dimensiunilor exploatațiilor.
- Investițiile în dotările tehnice (echipamente tehnice performante, instalații, digitalizare) pentru exploatațiile active sunt esențiale. Prin soluțiile agriculturii de precizie în gestionarea resurselor și o dotare tehnică corespunzătoare se poate realiza creșterea productivității.

Elementele de mecanizare, automatizare și digitalizare se regăsesc în descrierea celor 9 nevoi din PNS 2023 – 2027 (N3; N4; N5; N7; N9; N14; N17; N34; N38).